

an inconvenient truth

“ การที่เกือบจะสูญเสียสิ่งล้ำค่าที่สุดไป ทำให้ผมได้ความรู้ใหม่ซึ่งอาจไม่เคยรู้มาก่อน
แต่เมื่อผมรู้... ผมก็รู้ว่าเราอาจจะต้องสูญเสียมันไป...”

“ มันเหมือนมีคนจับโลกของผมตีลังกา แล้วเขย่าจนทุกอย่างหล่นออกมา
มันเปลี่ยนวิธีการใช้ชีวิตบนโลกนี้ของผม... ผมควรจะใช้เวลาบนโลกอย่างไร ”

นี่คือจุดเปลี่ยน ที่จุด...ประกาย และเปลี่ยน....ความคิดของ อัล กอร์ ผู้ชายที่มากด้วยประสบการณ์บวกความสามารถคนหนึ่ง ซึ่งหลายๆ ท่านก็น่าจะรู้จักเขาดี ถ้าผู้เขียนจะบอกว่าเขาเคยเป็นถึงรองประธานาธิบดี และเกือบจะได้เป็นประธานาธิบดีคนปัจจุบันของสหรัฐอเมริกา เจ้าของภาพยนตร์สารคดีที่ทั่วโลกให้ความสนใจมากที่สุดเรื่องหนึ่งซึ่งเปิดเผยถึงที่ไปที่มาของ “ภาวะโลกร้อน” (Global Warming)

an inconvenient truth เป็นหนังสือสารคดีที่เหมือนเทพบันทึกภาพการบรรยายของนายอัล กอร์ ที่ชักท้วงให้เราหันหน้ามารับรู้ถึงมหันตภัยร้ายแรงที่มนุษย์ต้องเผชิญในอนาคตอันใกล้ มันเป็นหนังสือที่เต็มไปด้วยตัวเลข

สถิติ และหลักวิชาการเต็มไปหมด แต่ก็สามารถดึงดูดใจได้เหมือนๆ กับหนังสือที่เต็มไปด้วย สเปเชียล เอฟเฟกต์ของฮอลลีวูดที่ทุ่มทุนสร้างให้เราได้ดูจุดจบของโลกมาหลายต่อหลายเรื่อง ต่างกันตรงที่หนังสือของอัล กอร์ ไม่ได้เป็นเพียงจินตนาการแต่ทุกอย่างเป็นเรื่องจริง

ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ต้องยกความดีความชอบให้กับผู้กำกับอย่าง เดวิส กุกเกนไฮม์ ที่ถ่ายทอดเรื่องราวได้อย่างลื่นไหลไม่น่าเบื่อตลอดความยาวของหนังทั้งเรื่องร่วมร้อยนาที ส่วน อัล กอร์ เองก็ไฉ่ย่อยเหมือนกัน มีมุขให้เราได้ฮาเกือบทั้งเรื่อง “ผมคือ อัล กอร์ เคยเป็นประธานาธิบดีคนถัดไปของสหรัฐฯ” นี่มุขของเขา แค่เปิดตัวก็เรียกเสียงฮาได้แล้วครับ แต่ก็ฮาได้พักเดียวเท่านั้น

เพราะหลังจากนั้นหนังสือนี้จะเริ่มเรียกร้องให้ทุกคนบนโลกต้องร่วมกันรับผิดชอบกับสิ่งที่เราได้ทำผิดพลาดมา ยาวนานหลายชั่วอายุคน *“ยุคสมัยของการผิดผ่อน ครึ่งๆ กลางๆ ไร้ศบาย เอาแต่ได้ กำลังจะสิ้นสุด เรากำลังก้าวเข้าสู่ยุคของการรับผลที่ตามมา”*

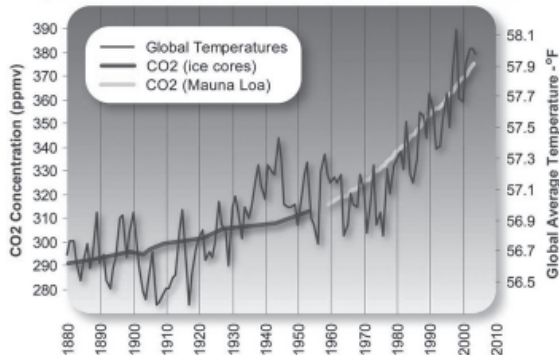
ทำไมล่ะ?...ก็อย่างที่บอกไว้ว่าหนังสือนี้ดูมไป ด้วยตัวเลขและมันก็เป็นกราฟตัวเลขของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่พวกเราปล่อยขึ้นไปสะสมอยู่ในชั้นบรรยากาศโลกมาเป็นเวลานานแสนนาน มันเพิ่มขึ้นมากมาย มหาศาลส่งผลให้โลกต้องพบกับวิกฤตการณ์ความร้อนจากก๊าซเรือนกระจก จนเป็นเหตุทำให้อุณหภูมิของน้ำในมหาสมุทรสูงขึ้น เร่งการละลายของน้ำแข็งขั้วโลกจนเกิดการเปลี่ยนแปลงของกระแส น้ำ กระแสลม สร้างภัยธรรมชาติร้ายแรงและฤดูกาลที่คลาดเคลื่อนโยงโยไปถึง โรคระบาดอีกนานาสารพัด อัล กอร์ ได้กราฟตัวเลขเหล่านี้มาจากศาสตราจารย์โรเจอร์ เรเวลล์ ในช่วงที่เขายังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย เขาเริ่มสนใจและถ่ายทอดมันให้ทุกคนรับรู้ เมื่ออัล กอร์ ได้มีโอกาสเข้ามาบนเส้นทางการเมือง

แต่ทุกอย่างก็ต้องเลิกล้มไป เพราะสำหรับนักการเมืองนั้น มันเป็นเรื่องจริงแต่ไม่มีใครอยากรับรู้ เพราะในอเมริกาที่เต็มไปด้วยเหมืองถ่านหินและโรงงานอุตสาหกรรม ก๊าซพิษเหล่านั้นมันหมายถึงความเจริญ ความมั่งคั่ง มันคือวันที่สร้างความมั่งคั่งมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ หลากๆ กลุ่มคนที่ได้ผลประโยชน์จากการปล่อยควันพิษเหล่านั้น จึงออกมาทำให้ตัวเลขของอัล กอร์ ต้องตกไปกลายเป็นเพียงแค่ทฤษฎี

ก็คงคล้ายกับเรื่องราวในอดีตของโรคมะเร็งปอดที่เคยถูกกลุ่มอุตสาหกรรมยาสูบออกมาคัดค้านว่ายังไม่

Global Average Temperature and Carbon Dioxide Concentrations, 1880 - 2004

หลักฐานยืนยันชัดว่ามนุษย์ทำให้เกิดมะเร็งปอด ซึ่งมันก็เป็นประสบการณ์ใกล้ตัวเขามาก เพราะครอบครัวของเขาก็มีอาชีพทำไร่ยาสูบและทำมันต่อไปจนถึงวันที่ แนนซี พี่สาวคนเดียวของเขาซึ่งสูบบุหรี่มาตั้งแต่วัยรุ่นต้องตายจากไปด้วยโรคมะเร็งปอด พ่อของอัล กอร์ ที่ปลุกยาสูบมาตลอดชีวิตต้องเลิกอาชีพนี้โดยไม่มาคำคัดค้านใดๆ

หากแนนซีเป็นการสูญเสียที่ทำให้พ่อของอัล กอร์ ได้คิด เขาเองก็รู้สึกเช่นเดียวกัน และยังบวกกับการที่เกือบจะสูญเสียลูกชายซึ่งเป็นสิ่งล้ำค่าของอัล กอร์ ทำให้เขาเข้าถึงคำว่าสูญเสียได้เป็นอย่างดี และมันคงจะเป็นเรื่องยากที่ต้องตอบคำถามลูกชายหรือคนรุ่นต่อๆ มาว่า...ทำไมโลกถึงเป็นแบบนี้ สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงามหายไปไหน คนรุ่นพ่อก็รู้ปัญหาแต่ไม่คิดจะทำอะไรบ้างเลยหรือ?

อัล กอร์ เริ่มกลับมาสานต่อสิ่งที่เขาเคยล้มเหลวอีกครั้งหลังจากพ่ายแพ้บนเส้นทางทางการเมือง เขาเดินสายบรรยายตัวเลขของเขาไปเกือบทั่วโลกจนเกิดเป็นหนังสือคดีเรื่องนี้ มันเป็นเรื่องที่ปลุกกระแสให้คนเกือบทั่วโลกหันมาใส่ใจในสิ่งแวดล้อมและภาวะของโลก จะยกเว้นก็เพียงไม่กี่ประเทศและหนึ่งในนั้นก็คือ สหรัฐอเมริกา

ทั้งนี้ก็อาจเป็นเพราะอเมริกาสนใจความมั่งคั่งมากกว่าก๊าซพิษที่ปกคลุมโลก หรืออาจจะมองว่าภาวะโลกร้อนเป็นแค่เพียงประเด็นทางการเมือง เพราะนายอัล กอร์ ก็เคยเล่นการเมืองมาก่อน อันนี้คงจะเหมือนๆ กับบ้านเราที่รู้สึกว่าการเมืองของนักการเมืองก็เป็นอย่างไรๆ กันนั่นแหละ แต่สุดท้ายภาพยนตร์เรื่อง an inconvenient truth ก็ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ที่เป็นหนังสือคดีเชิงวิชาการ แต่นายอัล กอร์ และทีมงานก็ทำให้คนดูเข้าใจได้ง่ายๆ ด้วยชั้นเชิงทางเทคนิค ทำให้หนังสือน่าติดตามตลอดทั้งเรื่อง ทั้งกราฟฟิกที่เปิดโปงตัวเลขสถิติต่างๆ ที่

คนธรรมดาอย่างเราๆไม่เคยได้รับรู้ ภาพภัยพิบัติของธรรมชาติที่มีทั้งของจริงและสร้างจำลองขึ้น แกมด้วยการตูนแอนิเมชั่นอีกหลายๆ เรื่องที่ทำให้เราเข้าถึงเนื้อหาผ่านความสนุกและมุขตลกร้ายๆ อย่างเรื่องของการเกิดสภาวะโลกร้อนจากก๊าซเรือนกระจกที่ปิดกั้นการสะท้อนความร้อนจากแสงอาทิตย์ของโลก และที่น่ารอกอย่างหุดหุดที่สุดสำหรับผู้เขียนก็คงเป็นภาพหมิวขาวโลกที่จมน้ำตาย เพราะไม่มีน้ำแข็งให้อาศัย พระเจ้าช่วย...มนุษย์ทำอะไรลงไปนี่ สัตว์ร่วมโลกอื่นๆ ที่มันไม่รู้เรื่องราวก็ต้องมารับกรรมไปด้วยหรือ

ยัง...ยังไม่หมดเพียงแค่นี้ ยังมีภาพถ่ายที่บอกให้เราได้ว่าโลกร้อนขึ้นจริงๆ อีกเพียบ อย่างภาพของยอดเขาศีลีมันจาโรและสถานที่อื่นๆ ย้อนหลังไปกว่า ๒๐ - ๓๐ ปี ซึ่งเคยเต็มไปด้วยน้ำแข็งและธารน้ำแข็งกับภาพถ่ายในปัจจุบันที่แทบจะไม่มีน้ำแข็งให้เห็นอีกแล้ว และที่ร้ายสุุดๆ ก็น่าจะเป็นการแตกตัวและการละลายของน้ำแข็งที่กรีนแลนด์ กับแอนตาร์กติกา ซึ่งดูน่ากลัวมากขึ้นทุกที และถ้ายังปล่อยให้เป็นแบบนี้ต่อไปหลายๆ ประเทศต้องจมนลสูใต้น้ำและถูกมหาสมุทรกลืนหายไปจากแผนที่โลก

ทั้งหมดก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของหนังสือที่นายอัล กอร์ พยายามจะบอกกับเราว่า สิ่งที่เขาสนใจใฝ่ค้นคว้าศึกษาและสร้างสมมาตลอดระยะเวลาอันยาวนานมันชี้ชัดได้ว่าภัยพิบัติที่เกิดขึ้นกับทุกสรรพสิ่งบนโลกล้วนมาจากฝีมือของมนุษย์ และมนุษย์เท่านั้นที่จะหยุดมันได้

ก็น่าเก็บมาคิดเหมือนกันนะครึบ ไม่น่าเชื่อเลยว่ามนุษย์ตัวเล็กอย่างเราเนี่ยจะสมัครสมานสามัคคีกันทำร้ายโลกอันกว้างใหญ่ได้ขนาดนี้ คงเหมือนกับมดล้มช้างที่มดก็ดันล้มไปว่าเวลาช้างมันล้มเนี่ยมันจะล้มมาทับใคร คงถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องอยู่บนโลกด้วยความเข้าใจ ตัวอย่างสหรัฐอเมริกา พักหลังๆ มาเนี้ก็เริ่มจะเข้าอกเข้าใจโลกมากขึ้นยอมโอนอ่อนผ่อนตามกับนานาประเทศบ้างแล้ว ก็เป็น

อย่างที่รู้กันนั่นแหละว่า มั่งคั่งแต่ไร้แผ่นดินจะอยู่ที่คงจะไม่แฮปปี้ซึกเท่าไร

แต่ก็ไม่แน่นอนเพราะได้ข่าวมาแว่วๆ ว่ามีการส่งกล้องไปเจาะเจอดาวดวงใหม่ๆ ที่น่าจะมีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ได้เรื่อยๆ อืม...พอพูดถึงดวงดาวแล้ว ผู้เขียนเองก็ชอบดูอยู่เหมือนกันนะ ดึกๆ นอนไม่หลับก็ต้องออกมานั่งดูนอนดูที่ระเบียงหลังบ้านเป็นประจำ ดูแล้วก็จินตนาการไปเรื่อยเปื่อย บางครั้งก็ดันคิดเลยเถิดไปว่าจักรวาลอันมีมิติของเราเนี่ยเป็นห้องห้องของตัวอะไรที่มันใหญ่มากๆ หรือเปล่า

โลกที่เราซุดที่เราเจาะอยู่ อาจเป็นแค่อวัยวะภายในหรือต่อมอะไรของมันซึกอย่าง และเราก็กำลังเร่งพัฒนาตัวเราเพื่อจะไปดูดวงดาวหรือต่อมอื่นๆ นั้น จะมาอาศัยหรือเจาะๆ ดูดูๆ อะไรไปใช้ได้บ้าง... ถ้าเป็นอย่างที่คิดจริงๆ ก็คงเศร้าเพราะแท้จริงแล้วเรา...คือตัวอะไรเนี่ย

ก็คิดฟุ้งไปเล่นๆ เท่านั้นครึบ สำหรับผู้เขียนจริงๆ แล้วมนุษย์คงไม่ได้คิดไปขนาดนั้นหรอก เพราะการอยู่อย่างดูแลรักษาโลกใบนี้นั้นง่ายกว่าการออกไปหาโลกใบใหม่เยอะ ไม่มีอะไรจะมาทดแทนโลกได้

ถ้าจุดจบของโลกมีจริงก็คงจะจบแล้วจบเลย หมดลันกันจะไปหามวลสารใดๆ มาให้คนเด่นคนดังหรือเหล่าดารานั้บมีขึ้นมาใหม่ก็คงเป็นไปไม่ได้ มนุษย์ต้องร่วมมือกันลดการปล่อยก๊าซพิษขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศโลกเพื่อเป็นการตัดท่อน้ำเลี้ยงยุติบทบาทของสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองเราร้อนอยู่ในขณะนี้ด้วยการอาศัย... เอ๊ย! ไม่ใช่... เพลินไปหน่อย... คือ ต้องช่วยกันหยุด...การใช้พลังงานที่ไม่จำเป็นให้หมดไปจากชีวิตประจำวันของเราให้ได้ ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมคืนความสมดุลให้กับธรรมชาติ เพราะจริงๆ แล้วเราก็เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ เป็นเพียงส่วนเล็กๆ ส่วนหนึ่งของโลก เราต้องเข้าใจว่าเราอยู่บนโลกในฐานะอะไร... *“เป็นผู้อาศัยหรือผู้ครอบครอง?”*

